

MBN-004-014201 Seat No. _____

B. Ed. (Sem. II) (CBCS) Examination

March / April - 2018

**Philosophical & Sociological Foundation of
Education : CC - 03**

(New Course)

Faculty Code : 004

Subject Code : 014201

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૬
- (૧) તત્ત્વજ્ઞાન એટલે શું ?
- (૨) સભ્યતાનો અર્થ જણાવો.
- (૩) “વિદ્યાલક્ષ્મી બોન્ડ” યોજના અંગે ટૂંકમાં જણાવો.
- (૪) મૂલ્ય શિક્ષણનો અર્થ જણાવો.
- (૫) આદર્શવાદની દૃષ્ટિએ શિસ્ત જણાવો.
- (૬) સ્ત્રી કેળવણીને વ્યાપક બનાવવાના સંદર્ભમાં સરકારની યોજનાઓની યાદી આપો.
- (૭) માનવ અધિકારનો અર્થ જણાવો.
- (૮) સાહિત્યના સંદર્ભમાં ભારતીય સાંસ્કૃતિક વારસો જણાવો.
- ૨ નીચેનામાંથી કોઈ આઠ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : ૨૪
- (૧) સ્ત્રી કેળવણીનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (૨) ગાંધીના મતે અભ્યાસક્રમ જણાવો.
- (૩) શૈક્ષણિક તત્ત્વજ્ઞાનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (૪) વાસ્તવવાદના શિક્ષણનાં ધ્યેયો લખો.
- (૫) મૂલ્ય શિક્ષણના પ્રકાર જણાવો.
- (૬) કેળવણીનું અનૌપચારિક સ્વરૂપ સમજાવો.

- (૭) સંસ્કૃતિ અને સભ્યતા વચ્ચેનો ભેદ જણાવો.
- (૮) લોકશાહીના સંદર્ભમાં વ્યક્તિગત ધ્યેયો સમજાવો.
- (૯) આંતરરાષ્ટ્રીય સમજની જરૂરિયાત લખો.
- (૧૦) માનવ અધિકારના ઉદ્દેશો વર્ણવો.

૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ છના વિસ્તૃત ઉત્તર લખો :

૩૦

- (૧) કેળવણી પર અસર કરતાં પરિબળો વર્ણવો.
- (૨) વ્યવહારવાદનો વિગતે પરિચય આપો.
- (૩) ડૉ. રાધાકૃષ્ણાનના મતે કેળવણીની સંકલ્પના, શિક્ષણના ધ્યેયો, અભ્યાસક્રમ અને અધ્યયન - અધ્યાપન પદ્ધતિ સમજાવો.
- (૪) તત્ત્વજ્ઞાન અને કેળવણી વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- (૫) નિઃશસ્ત્રીકરણની સંકલ્પના જણાવી પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિમાં તેની જરૂરિયાત લખો.
- (૬) લોકશાહીનો અર્થ જણાવી તેના આધાર સ્તંભો સમજાવો.
- (૭) રાષ્ટ્રીય ઐક્ય એટલે શું ? રાષ્ટ્રીય ઐક્યને જોડનારાં અને વિઘટન કરનારાં પરિબળોની યાદી આપી રાષ્ટ્રીય ઐક્યને વિકસાવવામાં શાળાની ભૂમિકા જણાવો.
- (૮) ભારતીય બંધારણમાં દર્શાવાયેલ શિક્ષણ સંબંધી કલમો જણાવો.

ENGLISH VERSION

1 Write all following answers in brief :

16

- (1) What is philosophy ?
- (2) Write meaning of civilization.
- (3) Write about "Vidhyalakshmi bond scheme".
- (4) What is meaning of value education ?
- (5) Give discipline according to idealism.
- (6) Mention list of different government plan for expanding of women education.
- (7) Give meaning of human rights.
- (8) Write Indian cultural heritage with reference to literature.

- 2** Write answers from the following : (any **eight**) **24**
- (1) Write importance of women education.
 - (2) Give syllabus according of Gandhiji.
 - (3) Write concept of educational philosophy.
 - (4) Write educational objectives of realism.
 - (5) Write types of value education.
 - (6) Write informal form of education.
 - (7) Give difference between culture and civilization.
 - (8) Explain the individual aims of democracy.
 - (9) Define need of international understanding.
 - (10) Write objectives of human rights.
- 3** Write answers of the following questions in detail : **30**
(any **six**)
- (1) Describe in detail factors affecting on education.
 - (2) Discuss in detail about pragmatism.
 - (3) Write concept of education, educational objectives, syllabus and learning-teaching method according to Dr. Radhakrishnan.
 - (4) Clarify relation between philosophy and education.
 - (5) Write concept of disarmament and its need.
 - (6) State the meaning of democracy and explain its fundamentals.
 - (7) What is national integrity ? Mention list of joining factors and segregation factors of national integrity and write role of school in development of national integrity.
 - (8) Write educational clauses mention in Indian Constitutions.
-